

Kerkdienst Janskerk 17 juni 2018

Thema: Pelgrimeren

Lezing: Jakobus 1 : 16-27 en 40 jaar Janskoor

Voorganger: Harry Pals

Overweging

Kunnen we het beeld van de spiegel dat Jacobus gebruikt verdiepen? We zongen: 'Die hoopt dat wij met onverhuld gelaat uw licht weerkaatsen' - en dat is de spiegel waarover Jacobus het heeft, de spiegel waarin wij waarachtig en intens kijken. Wij kijken dan niet onszelf aan, maar Gods beeld en gelijkenis, bijgeslepen door de Eeuwige, die ons doorzichtig maakt tot op Gods 'toekomst', de mens die wij kunnen worden. Lees het nog maar eens na in het lied dat we net zongen.

Zou Jacobus dit uit eigen ervaring kennen? De hoofdpersoon uit de nieuwste roman van Esther Gerritsen 'De trooster' heet Jacob - Jacobus dus! In de spiegel ziet hij zichzelf in al zijn naaktheid en imperfectie: iemand met een bolle buik, kromme schouders, een scheve gezichtshelft - we zouden zomaar iets van onszelf kunnen herkennen... Toch houdt hij van zijn lichaam. "Toen realiseerde ik me dat het Gods liefde moest zijn die ik voelde, Gods liefde voor mij." [blz. 11] - een ontroerende zin... Anderen gaan daar soms voor staan, maar Gods blik blijft.

Niets ligt vast: deze spiegel geeft geen onveranderlijke buitenkant weer, niet hoe wij ons optutten en maskeren/*maskeren*, maar een dynamische binnenkant, onze ziel, de diepte van ons leven, wat ons raakt en drijft, wat allemaal nog kan worden. Dat geeft de Eeuwige ons terug...

Die binnenkant treedt naar voren in hoe wij doen: onze daden verraden wie wij zijn. Daarom is het goed dat de praktische gelovige Jacobus - wiens naam als heilige verbonden is aan de meest populaire pelgrimsbestemming, Santiago - een eindje met ons mee oploopt in deze pelgrimagedeuren. Hij kent als vrome Jood de thorah, de 'wet', beter: het 'onderricht', de levenswegwijzer. Die biedt geen steriele wijsheid, die zorgt niet voor een simpel 'goed gevoel', maar die maakt ons vrij voor een betrokken en energieke inzet, over onze veilige afgrenzingen heen, ook in verbondenheid met de 'weduwen en wezen' van onze wereldtijd, zeg maar: de mensen die uitgesloten zijn van onze vooruitgang, die achteloos achtergelaten worden. Wie om zich heen kijkt ziet hen, buiten *en* binnen Nederland.

Het raakte me deze week weer bij mijn meditatie over de tekst, dat Jacobus schrijft: wordt toch 'niet alleen maar toehoorders die voor zichzelf het woord *voorbijgaan*'. Ik zag het plastisch voor me: dáár ligt het levenswoord, en je zou er achteloos aan voorbij lopen? Neet toch?!

Horen is dus *levenshoren*, er daadwerkelijk uit leven, anders heb je niet gehoord. 'Goed is dat je niet *doet* wat slecht is', zullen we straks zingen.

We zeiden in de voorbereidingsgroep: doen is een manier om jezelf te leren kennen, in het doen kom je jezelf tegen, ontdek je wat jou raakt, wie jij dus bent.

Jullie als Janskoor waren en zijn als koor onderweg - 40 jaar. In bijbelse rekentijd is dat een woestijntocht - zo zwaar was het niet (toch?), misschien wel eens een tocht met verzoeken, beproevingen: trekken we koormantels aan? Zingen we niet te weinig Oosterhuis? Het zoeken naar vernieuwing, de eigenheid, de trouw aan de 'gouwe ouwen'...

Het leven als Janskoor is in partjes van 2 weken steeds weer een soort pelgrimage, een oefentocht, op weg naar een oase in de levenswoestijn: de zondagse viering hier in de kerk. Altijd weer een uitdaging met risico: of het tijdig gaat lukken met alles. Dat vraagt steeds weer om luisteren, in dubbele zin: de *teksten* verstaan die je moet leren zingen, teksten die vaak meerduldig en gelaagd zijn (zeker die van Oosterhuis...); en dan ook: *elkaar* verstaan als koorleden met verschillende stemmen, *afstemmen* op elkaar. En dat loopt dan uit op het moment van samengroeien in de viering, ingeordend in het geheel van de liturgie, samen met de bijbelverhalen, het delen in de kring. Zo word je boven je oefenniveau uit getild. Dat is letterlijk 'je tong beteugelen', zo 'godsdienstig' zijn, God en mens dienen - een kostbare dienst in ons midden waar we jullie heel dankbaar voor zijn!

'Elke goede gave komt van boven, daalt neer van God', houdt Jakobus ons voor - vandaag zijn we dankbaar dat we het zingen als zo'n gave beleven. Vandaag vieren we het geschenk van het zingen. Het is een waar Godsgeschenk dat we datgene kunnen *zingen* waar we geen woorden voor hebben, datgene wat we niet kunnen, niet durven zeggen in gewone taal. Zingen is niet alleen uiten, maar het is ook 'innen', binnen laten komen bij jezelf. We vieren dat we elkaar het volle, goede leven van God *in* kunnen zingen. Laten we dat blijven doen en daarvan leven, *samenleven*, onderweg in onze levens. Zo moge het zijn - 40 jaren en verder.